

STICHTING PENSIOENFONDS SAGITTARIUS

JAARVERSLAG 2013

Inhoudsopgave

Karakteristieken van het pensioenfonds	3
Profiel	3
Missie, visie en strategie	3
Organisatie	3
Kerncijfers	5
Verslag van het bestuur	6
Goed pensioenfondsbestuur	6
Pensioenparagraaf	8
Beleggingenparagraaf	10
Financiële paragraaf	11
Actuariële paragraaf	12
Risicoparagraaf	13
Verslag van het verantwoordingsorgaan	15
Verslag van het intern toezicht	16
Balans per 31 december 2013	17
Staat van baten en lasten over 2013	18
Kasstroomoverzicht over 2013	19
Actuariële analyse over 2013	20
Toelichting algemeen	21
Toelichting bij de balans per 31 december 2013	24
Toelichting bij de staat van baten en lasten over 2013	30
Overige toelichtingen	34
Overige gegevens	36
Bestemming saldo baten en lasten	36
Uitvoeringsovereenkomst	36
Gebeurtenissen na balansdatum	36
Actuariële verklaring	38
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	40

Karakteristieken van het pensioenfonds

Profiel

Stichting Pensioenfonds Sagittarius (hierna te noemen het pensioenfonds) is een ondernemingspensioenfonds, verbonden aan de ondernemingen Hagemeyer N.V., Rexel Nederland B.V. en Rexel NCE B.V. Het pensioenfonds voert pensioenreglementen uit voor het personeel van Rexel Nederland B.V., Rexel NCE B.V. en voor de in het verleden aangesloten ondernemingen. Het pensioenfonds houdt kantoor te Bussum (Brediusweg 57a) en is statutair gevestigd te Naarden.

Missie, visie en strategie

Het bestuur heeft als taak uitvoering te geven aan de pensioenovereenkomsten die tussen de werkgever en de werknemers zijn gesloten, zoals omschreven in de uitvoeringsovereenkomsten en de door het bestuur vastgestelde pensioenreglementen. In het door het bestuur gevoerde beleid staat het belang van alle bij het fonds betrokken belanghebbenden centraal. Het bestuur heeft als hoofddoelstelling het realiseren van inkomen bij ouderdom en overlijden.

Het bestuur ziet als missie het voeren van een solide beleid, gericht op zekerheid en continuïteit op de lange termijn voor alle belanghebbenden bij het fonds.

Het bestuur richt zich met name op:

- handhaving of nastreving van een gezonde financiële positie van het fonds;
- evenwichtige belangenafweging;
- het behalen van beleggingsresultaat tegen aanvaardbare risico's;
- kostenbewuste en kostenefficiënte werkwijze en organisatie;
- duidelijke en open communicatie met alle belanghebbenden.

Organisatie

Bestuur

De samenstelling van het bestuur is als volgt:

Naam	Functie	Vertegenwoordiging	Lid sinds	Einde zittingsduur
N. Mol	voorzitter	werkgever	29 juni 2006	1 juli 2014
M. Lind	secretaris	werkgever	28 juli 2003	1 januari 2015
R. Joop	penningmeester	werknemer	28 juli 2009	28 juli 2015
A.J. van den Berg	lid	werknemer	21 maart 2012	21 maart 2015
A.J.M. Stolk	lid	werknemer	1 maart 2004	30 september 2014
mw. M.A. Vos	lid	werkgever	15 april 2014	15 april 2017

Per 14 mei 2014 is een vacature ontstaan door het tussentijds beëindigen van het bestuurslidmaatschap door de heer Van den Berg wegens beëindiging van zijn dienstverband met Rexel Nederland B.V.

Pensioenbureau

In de dagelijkse uitvoering van de werkzaamheden wordt het bestuur ondersteund door het pensioenbureau. De werkzaamheden betreffen de pensioenadministratie en de bestuursondersteuning. Het vermogensbeheer is uitbesteed aan Northern Trust Global Investments Limited. De bewaarneming van de aandelen en obligaties is toevertrouwd aan The Northern Trust Company.

De samenstelling van het pensioenbureau is:

mw. M. Meijer-Zaalberg, directeur
mw. M.A. van Leeuwen Boomkamp
E.P.C. Schumm
mw. N.B.M. Vooren

Dagelijkse leiding

De dagelijkse leiding van het pensioenfonds wordt gevormd door de voorzitter van het bestuur, die door het bestuur hiervoor is aangewezen, en de directeur.

Verantwoordingsorgaan

Het verantwoordingsorgaan is als volgt samengesteld:

Naam	Functie	Vertegenwoordiging
vacature	voorzitter	werkgever
N.H. Alles	secretaris	pensioengerechtigden
R.J. de Vries	lid	deelnemers

In verband met het overlijden van mevrouw F.I.D. Bol is er een vacature in het verantwoordingsorgaan. Het verantwoordingsorgaan geeft een oordeel over het handelen van het bestuur, over het door het bestuur gevoerde beleid en de beleidskeuzes voor de toekomst.

Intern toezicht

Er is gekozen voor de “one tier board” constructie waarbij de bestuursleden die niet belast zijn met de dagelijkse leiding het intern toezicht uitoefenen. Met ingang van 1 juli 2014 heeft het bestuur gekozen voor een paritair bestuursmodel en zal het intern toezicht op het fonds jaarlijks door een nog te benoemen visiatiecommissie worden uitgeoefend.

Deelnemersraad

De deelnemersraad is samengesteld uit deelnemers en pensioengerechtigden en vergadert ten minste twee maal per jaar samen met het bestuur. De deelnemersraad adviseert het bestuur indien het bestuur daar om vraagt of uit eigen beweging over aangelegenheden die het pensioenfonds betreffen. Het bestuur vraagt de deelnemersraad in ieder geval om advies over elk voorgenomen besluit betreffende de in de wet en statuten genoemde onderwerpen.

De samenstelling van de deelnemersraad is als volgt:

Naam	Functie	Vertegenwoordiging
N.H. Alles	voorzitter	pensioengerechtigden
E.R. van Binsbergen	secretaris	pensioengerechtigden
B.P.T. Borkus	lid	pensioengerechtigden
J.E. Schilt	lid	deelnemers
R.J. de Vries	lid	deelnemers

Actuaris

Milliman Pensioenen v.o.f.

Accountant

Ernst & Young Accountants LLP

Kerncijfers

(alle bedragen in 1.000 euro)

	2013	2012	2011	2010	2009
Aantal verzekerden per groep					
Deelnemers	347	376	403	416	526
Gewezen deelnemers	1.718	1.793	1.886	1.952	1.902
Pensioengerechtigden	1.400	1.343	1.300	1.263	1.232
	<u>3.465</u>	<u>3.512</u>	<u>3.589</u>	<u>3.631</u>	<u>3.660</u>
Toeslagverlening per 1 januari					
Deelnemers Rexel Nederland Regeling	1,55%	1,26%	1,03%	1,26%	3,25%
Inactieven Rexel Nederland Regeling	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	n.v.t.
Deelnemers en inactieven overige regelingen	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%
Pensioenuitvoering					
Premiebijdragen (van werkgevers en werknemers)	2.230	2.243	2.065	1.849	2.330
Kostendeckende premie	2.218	2.265	1.868	1.931	2.670
Pensioenuitvoeringskosten	657	603	593	608	625
Pensioenuitkeringen	16.851	17.039	16.627	16.693	16.339
Vermogenssituatie					
Algemene reserve	32.893	-148	-12.984	30.355	59.145
Voorziening pensioenverplichtingen	310.407	331.270	317.711	296.360	271.104
Dekkingsgraad	111,4%	100,0%	95,6%	111,1%	123,4%
Marktrente	2,662%	2,340%	2,730%	3,462%	3,9%
Beleggingsportefeuille					
Aandelen	117.408	112.129	101.016	107.744	110.649
Vastrentende waarden	203.350	194.284	180.006	195.101	199.978
Beleggingsperformance					
Beleggingsrendement	9,8%	15,1%	-2,1%	2,3%	13,3%
Benchmark	9,6%	14,8%	-2,1%	2,0%	13,3%

Verslag van het bestuur

Financiële situatie van het fonds

Eind december 2012 bedroeg de dekkingsgraad van het fonds 100,0%. Door goede beleggingsresultaten en een stijgende rente in 2013 is de dekkingsgraad gestegen naar 111,4% eind december 2013. Daardoor voldoet het fonds aan de normen van het minimaal vereist eigen vermogen van De Nederlandsche Bank en is een korting niet nodig.

Toeslagverlening

Hoewel er sprake was van een herstel, geeft de dekkingsgraad nog geen ruimte om de pensioenen te verhogen. Het fonds kent een voorwaardelijke toeslagregeling. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening, die maximaal de prijsindex bedraagt, is geen reserve gevormd en wordt geen premie betaald. De financiering vindt plaats uit het beleggingsrendement. Het bestuur heeft in het beleidsvoornemen inzake de toeslagverlening kaders aangegeven die voor het bestuur uitgangspunt vormen voor haar beslissing over de toeslagverlening. Daarin is vastgelegd dat als de dekkingsgraad zich onder de 120% bevindt er geen toeslag wordt verleend.

De prijsindex bedroeg 0,9%. Omdat er ook in de afgelopen jaren geen ruimte was voor toeslagverlening, groeit daarmee de toeslagachterstand tot in totaal 9,8%. Bij een structureel herstel, waarvan sprake kan zijn als de dekkingsgraad hoger is dan 135% en de dekkingsgraad ook na de toeslagverlening 135% of meer blijft bedragen, kan het bestuur besluiten om de achterstand in de toeslagverlening weer in te halen.

Nieuwe deelnemers en nieuwe pensioenregelingen Rexel Nederland en Rexel NCE

Rexel Nederland B.V. heeft in 2013 het fonds meegedeeld de pensioenregeling voor alle werknemers van Rexel Nederland B.V. met ingang van 1 januari 2014 bij het fonds onder te willen brengen. Tot die datum was een deel van de werknemers ondergebracht bij Stichting Pensioenfonds voor de Nederlandse Groothandel.

In 2013 hebben Rexel Nederland B.V. en Rexel NCE het fonds meegedeeld de pensioenregelingen te willen aanpassen en beide werkgevers hebben de gewijzigde pensioenregelingen ter uitvoering aan het fonds aangeboden. Na onderzoek op de uitvoerbaarheid heeft het bestuur de uitvoering van beide regelingen aanvaard. In verband daarmee heeft het fonds voor beide werkgevers nieuwe uitvoeringsovereenkomsten en gewijzigde pensioenreglementen opgesteld. Voor de inhoud van beide gewijzigde pensioenregelingen verwijzen wij u naar hoofdstuk "Overige gegevens", onderdeel "Gebeurtenissen na balansdatum".

Goed pensioenfondsbestuur

Vorbereiding nieuwe bestuursstructuur

Gedurende 2013 heeft het bestuur de ontwikkeling van de Wet versterking bestuur gevolgd en is dit onderwerp ook aan de orde gekomen in de gezamenlijke studiedag met de deelnemersraad en het verantwoordingsorgaan. In januari 2014 heeft het bestuur, onder voorbehoud van een positief advies van de deelnemersraad en het verantwoordingsorgaan, gekozen voor het paritaire bestuursmodel met een visitatiecommissie. Bij deze keuze heeft het bestuur overwogen de brede bestuurssamenstelling te willen behouden, waardoor alle belanghebbende zich vertegenwoordigd kunnen voelen. Er is ruime ervaring en deskundigheid beschikbaar in het huidige bestuur en de bestuursleden hebben ook voldoende tijd beschikbaar. Buiten het instellen van een visitatiecommissie, leidt de keuze voor het paritair bestuursmodel ook niet tot extra kosten voor het fonds.

Integere bedrijfsvoering

Het beleid van het fonds is gericht op een integere bedrijfsvoering. Dit houdt onder meer in:

- Adequate administratieve organisatie en interne controle (AO/IC) en risicobeheersing
- Analyse en beheersing van integriteitsrisico's
- Voorkomen van belangenverstrengeling
- Duurzame beheersing van (financiële) risico's, ondermeer door het maken van een periodieke continuïteitsanalyse

Intern toezicht en verantwoordingsorgaan

Het bestuur van het fonds besteedt veel aandacht aan de opzet en inrichting van de organisatie, inclusief de interne beheersing.

Het verantwoordingsorgaan bestaat uit een vertegenwoordiger van de werkgever, een vertegenwoordiger van de deelnemers en een vertegenwoordiger van de pensioengerechtigden. De vertegenwoordigers van de deelnemers en de pensioengerechtigden vormen een personele unie met deelnemersraadsleden, waardoor zoveel mogelijk dubbele werkzaamheden worden voorkomen.

Voor het intern toezicht is gekozen voor de "one tier board" constructie. De "non-executive" bestuursleden beoordelen de beleids- en bestuursprocedures en -processen, de checks and balances, de wijze waarop de uitvoering van de regeling wordt bestuurd en aangestuurd en de wijze waarop wordt omgegaan met de risico's op de langere termijn voor (de dekkingsgraad van) het pensioenfonds. Met ingang van 1 juli 2014 zal het intern toezicht worden uitgeoefend door een door het bestuur te benoemen visitatiecommissie.

Naleving wet- en regelgeving

Het bestuur is niet bekend met overtredingen van wet- en regelgeving.

Gedragscode

Alle bestuursleden, deelnemersraadsleden, leden van het verantwoordingsorgaan en werknemers van het pensioenbureau hebben de gedragscode getekend. In de gedragscode is vastgelegd dat de secretaris van het bestuur van het pensioenfonds als centrale functionaris is aangewezen.

Bestuursvergaderingen

Het bestuur van het pensioenfonds heeft in 2013 acht maal vergaderd. Belangrijkste aandachtspunten waren (de evaluatie van) het herstelplan, de nieuwe pensioenregelingen en de aanpassing van de bestuursstructuur.

Overige belangrijke onderwerpen waren:

- ABTN, inclusief aanpassing financieel crisisplan
- Jaarverslag 2012
- Beleggingsbeleid
- Vaststellen van de begroting 2014
- Themaonderzoeken DNB
- Continuïteitsanalyse
- Uitvoeringskosten
- Aanpassing contracten vermogensbeheerder en custodian
- Vervanging administratief systeem

Deskundigheidsbevordering

Ieder jaar wordt aandacht besteed aan de deskundigheidsbevordering van het bestuur. In 2013 is er uitgebreid aandacht besteed aan de Wet verhoging aow- en pensioenrichtleeftijd, de Wet versterking bestuur pensioenfondsen, de Code Pensioenfondsen en het wetsvoorstel Wet verlaging maximumopbouw- en premiepercentages pensioen en maximering pensioengevend inkomen en het daarop betrekking hebbende pensioenakkoord. Tevens is aandacht besteed aan het financieel toetsingskader bij een reëel en nominaal contract en aan het karakter van een collectief beschikbare premiereregeling, in het kader van de nieuwe pensioenregeling van Rexel Nederland B.V.

Medezeggenschap

De deelnemersraad is in 2013 drie maal met het bestuur bijeen geweest. De besproken onderwerpen betroffen onder meer het beleggingsbeleid, de ontwikkeling van de dekkingsgraad ten opzichte van het herstelplan, de ABTN (inclusief de aanpassing van het financieel crisisplan), de nieuwe collectief beschikbare premiereregeling, de vaststelling van het jaarverslag 2012, het actuairieel rapport 2012 en de vaststelling van de begroting 2014.

Klachten en geschillen

Het fonds heeft een klachten- en geschillenprocedure. In het boekjaar heeft het fonds geen klachten ontvangen.

Communicatie

Alle deelnemers en pensioengerechtigden hebben in 2013 hun jaarlijkse UPO ontvangen. De slapers hebben in 2009 voor het laatst een UPO ontvangen. De deelnemers en pensioengerechtigden hebben in 2013 tweemaal een pensioenkrant ontvangen met daarin voor hen relevante informatie.

Het bestuur heeft in het communicatieplan beschreven op welke wijze invulling wordt gegeven aan de informatieverplichtingen op grond van de Pensioenwet. Het fonds verstrekt, naast schriftelijke informatie, tevens informatie via de website van het fonds. Op de website zijn de geldende statuten en pensioenreglementen met bijbehorende pensioenbrochures gepubliceerd. Tevens staan de uitgebrachte pensioenkranten en de actuele informatie over onder meer de dekkingsgraad van het fonds op de website.

Pensioenparagraaf

Binnen ons fonds onderscheiden wij de volgende pensioenregelingen:

- Hagemeyer Regeling
- Rexel Nederland Regeling
- Hagemeyer Bestuursregeling
- Borsumij Wehry Regeling
- Stokvis Regeling
- Vroegpensioen Regeling

Uitsluitend in de Hagemeyer Regeling en de Rexel Nederland Regeling kunnen nog nieuwe deelnemers worden opgenomen. Beide pensioenregelingen zijn met ingang van 1 januari 2014 gewijzigd. Voor verdere informatie daarover verwijzen wij u naar hoofdstuk “Overige gegevens” onderdeel “Gebeurtenissen na balansdatum”.

Tot 1 januari 2014 geldt dat deze pensioenregelingen het karakter hebben van een uitkeringsovereenkomst op basis van middelloon. De regelingen kennen verschillende opbouwpercentages en franchises, die in het onderstaande overzicht staan vermeld:

	Opbouw- percentage	Franchise 2013	Franchise 2012
Hagemeyer Regeling	2% / 2,25%	€ 13.181	€ 12.922
Rexel Nederland Regeling	2,25%	€ 17.424	€ 17.158

Voor de Hagemeyer Regeling staan twee opbouwpercentages vermeld, omdat over een pensioen- grondslag tot € 34.760 (2012: € 34.078) 2,25% wordt opgebouwd en over het meerdere 2%.

Daarnaast geldt voor de Rexel Nederland Regeling een gemaximeerd pensioengevend salaris dat gelijk is aan het maximale WIA-grenssalaris van € 50.853 (2012: € 50.064).

Toeslagverlening

De Rexel Nederland Regeling kent tot 1 januari 2014 een methodiek van toeslagverlening waarbij de pensioenaanspraken van de deelnemers worden verhoogd conform de door Stichting Pensioenfonds voor de Nederlandse Groothandel vastgestelde toeslag. Per 1 januari 2013 bedroeg de toeslag 1,55%. De lasten voor deze toeslagverlening worden via de premie bij de werkgever in rekening gebracht.

De pensioenaanspraken van de gewezen deelnemers en de pensioenrechten van de pensioen- gerechtigden van de Rexel Nederland Regeling kennen een voorwaardelijk toeslagenbeleid zoals die ook voor de overige regelingen geldt. Vanaf 1 januari 2014 geldt de voorwaardelijke toeslagverlening ook voor de deelnemers van de Rexel Nederland Regeling.

Bij de voorwaardelijke toeslagverlening wordt op de pensioenrechten en pensioenaanspraken jaarlijks toeslag verleend van maximaal de consumentenprijsindex (alle huishoudens, afgeleid). Het bestuur beslist evenwel jaarlijks in hoeverre pensioenrechten en pensioenaanspraken worden aangepast. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is geen reserve gevormd en wordt geen premie betaald. De toeslagverlening wordt uit beleggingsrendement gefinancierd.

Het bestuur neemt jaarlijks aan de hand van de financiële positie van het fonds een besluit om geheel, gedeeltelijk of niet te verhogen. Per 1 januari 2014 is geen toeslag toegekend. De niet toegekende toeslag bedraagt 0,9% per 1 januari 2014, 2,0% per 1 januari 2013, 2,3% per 1 januari 2012, 1,4% per 1 januari 2011, 0,3% per 1 januari 2010 en 2,5% per 1 januari 2009. Het bestuur probeert om in latere jaren de gemiste verhoging van de pensioenaanspraken en pensioenrechten in te halen.

De (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden van de Rexel Nederland Regeling zullen echter uitsluitend in aanmerking komen voor eventuele niet toegekende toeslagen vanaf 1 januari 2010.

Het pensioenfonds heeft de ambitie om uit de beleggingsopbrengsten, gemeten over een langere termijn, een toeslag te kunnen bieden die gelijk is aan de stijging van het consumentenprijsindexcijfer. Dit dient binnen een acceptabel risiconiveau gerealiseerd te worden. Voor deze toeslagverlening is geen reserve gevormd en wordt geen premie betaald. De toeslagverlening wordt uit beleggingsrendement gefinancierd. De huidige financiële positie maakt het naar verwachting niet mogelijk deze ambitie de komende jaren te realiseren.

Mutatieoverzicht deelnemers

	Deelnemers	Gewezen deelnemers	Pensioen- gerechtigden	Totaal
Stand per 1 januari 2013	376	1.793	1.343	3.512
Toetreding	31	0	0	31
Pensionering	-13	-70	83	0
Overlijden	-4	-4	-57	-65
Uitdiensttreding	-48	48	0	0
Waardeoverdracht	0	-20	0	-20
Afkoop	0	-23	-5	-28
Toekenning nabestaandenpensioen	0	0	34	34
Overige oorzaken	5	-6	2	1
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Stand per 31 december 2013	347	1.718	1.400	3.465

Beleggingenparagraaf

Tot mei 2012 is een beleggingsbeleid gevoerd met een strategische verdeling van 65% voor obligaties en 35% voor aandelen. In mei 2012 is het aandeel aandelen met 0,5%-punt toegenomen en dat zal ook in de vier jaren daarop volgend jaarlijks met 0,5%-punt toenemen. Ultimo 2013 was de strategische verdeling dan ook 64% voor obligaties en 36% voor aandelen. Vanaf mei 2016 zal de strategische verdeling 62,5% voor obligaties en 37,5% voor aandelen zijn. De reden voor de wijziging in de strategische verdeling is de verwachte afname van het rendement op obligaties door een geleidelijke afname van de obligaties in de zogenaamde PIIGS-landen (zie onderstaand bij vastrentende waarden). Ter compensatie hiervan is besloten het aandeel aandelen jaarlijks iets te verhogen.

Uitgaande van de strategische verdeling beslist de vermogensbeheerder iedere maand of het bedrag dat nodig is om de uitkeringen te betalen geheel of gedeeltelijk uit één van de twee categorieën moet worden gehaald. Indien door marktbevingen het aandeel obligaties en het aandeel aandelen meer dan 3%-punt afwijken (positief of negatief) van de strategische verdeling, herstelt de vermogensbeheerder de strategische verdeling zonder tussenkomst van het pensioenfonds.

Vastrentende waarden

De obligaties waren voor 100% passief belegd in Europese Euro Staatsleningen. In maart 2012 zijn de obligaties in Portugal, Italië, Ierland en Spanje afgesplitst. Deze afgesplitste portefeuille zal geleidelijk worden afgebouwd. Hierin zullen geen nieuwe aankopen meer plaatsvinden. Voor de obligaties in de overige landen is de opdracht aan de vermogensbeheerder om de Barclays' Euro-Aggregate: Treasury DE, FR, NL, BE, AT & FI only index te volgen.

Het resultaat op de vastrentende portefeuille (exclusief de afgesplitste portefeuille) bedroeg -1,3% (bij een benchmark van -1,3%), het resultaat op de afgesplitste portefeuille 7,5%.

Aandelen

Volgens de beleidsrichtlijnen heeft de vermogensbeheerder de opdracht om met de voor aandelen beschikbaar gestelde middelen de MSCI EMU index zo goed mogelijk te volgen.

De beheerder maakt binnen het mandaat gebruik van futures op aandelen om kleine sommen geld efficiënt als aandelen te kunnen beleggen.

De aandelenportefeuille leverde een rendement op van 23,9% bij een benchmark van 23,4%.

Milieu en klimaat

Aangezien voor de gehele beleggingsportefeuille is gekozen voor passief beleggen heeft het pensioenfonds geen invloed op beleggingsaspecten inzake milieu, klimaat, mensenrechten en sociale verhoudingen.

Financiële paragraaf

Door het relatief kleine aantal deelnemers en de afspraken met de werkgevers over de premiehoogte kan het premiebeleid niet als sturingsinstrument ingezet worden. De sturingsmogelijkheden van het bestuur beperken zich daardoor tot het beleggingsbeleid en het toeslagenbeleid.

De toeslagverlening van de deelnemers van de Rexel Nederland Regeling was tot 1 januari 2014 onvoorwaardelijk en werd door de werkgever betaald. Vanaf 1 januari 2014 geldt voor de deelnemers van de Rexel Nederland Regeling een voorwaardelijke toeslagverlening conform de overige (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden van het pensioenfonds.

Voor de voorwaardelijke toeslagverlening is geen reserve gevormd en wordt geen premie betaald. Deze toeslagverlening wordt uit beleggingsrendement gefinancierd.

Uitvoeringskosten

	2013	2012
Bestuurskosten	154	137
Administratiekosten	422	379
Advies- en controlekosten	45	52
Huur	31	30
Totaal uitvoeringskosten	652	598

De uitvoeringskosten bedragen per deelnemer en pensioengerechtigde € 376 (2012: € 350).

Kosten vermogensbeheer

2013	Beheerkosten	Transactiekosten	Totaal
Aandelen	112	6	118
Vastrentende waarden	189	151	340
Totaal kosten per beleggingscategorie	301	157	458
Kosten bestuur	5		5
Totaal overige vermogensbeheerkosten	5		5
Totaal kosten vermogensbeheer			463

2012	Beheerkosten	Transactiekosten	Totaal
Aandelen	104	3	107
Vastrentende waarden	181	159	340
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal kosten per beleggingscategorie	285	162	447
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	
Kosten bestuur	5		5
	<hr/>		<hr/>
Totaal overige vermogensbeheerkosten	5		5
	<hr/> <hr/>		<hr/>
Totaal kosten vermogensbeheer			452
			<hr/> <hr/>

De voormelde transactiekosten van de aandelen zijn de kosten die daadwerkelijk in rekening zijn gebracht. De transactiekosten van de obligaties zijn gebaseerd op een spread van 0,05% voor de AAA-staatsobligaties en een spread van 0,175% voor de overige obligaties.

De totale kosten voor vermogensbeheer bedragen 0,15% (2012: 0,15%) van het gemiddeld belegd vermogen.

Actuariële paragraaf

Ultimo van het verslagjaar kende het pensioenfonds een reservetekort.

Kostendekkende premie

Bij de vaststelling van de kostendekkende premie wordt gebruik gemaakt van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur per 31 december van het voorafgaande jaar.

Bij de vaststelling van de premiebijdragen wordt van dezelfde rentetermijnstructuur uitgegaan. Als gevolg hiervan is het verschil tussen de premiebijdragen en de kostendekkende premie vrijwel nihil.

Gevoeligheidsanalyse

Ultimo 2013 bedroeg de dekkingsgraad 111,4%. Een stijging van de rente met 1%-punt zou leiden tot een daling van de technische voorzieningen eigen rekening met 11,5% en een daling van de obligaties met 6,1%. Als gevolg hiervan zou de dekkingsgraad stijgen naar 121,0%.

Een daling van de rente met 1%-punt zou leiden tot een stijging van de technische voorzieningen eigen rekening met 14,2% en een stijging van de obligaties met 6,1%. Als gevolg hiervan zou de dekkingsgraad dalen naar 101,3%.

Oordeel van de externe actuaris over de vermogenspositie

De vermogenspositie van het pensioenfonds is naar de mening van de externe actuaris onvoldoende. Ultimo 2012 bestond er een dekkingstekort, vanaf augustus 2013 een reservetekort.

Risicoparagraaf

Het pensioenfonds wordt bij het beheer van de pensioenverplichtingen en de financiering daarvan geconfronteerd met risico's. De belangrijkste doelstelling van het pensioenfonds is het nakomen van de pensioentoezeggingen en de ambitie van het bestuur om de pensioenrechten en pensioenaanspraken te verhogen met een toeslag.

Beleggingsrisico

Het belangrijkste risico voor het pensioenfonds betreft het beleggingsrisico. Aangezien de toeslagen bij het pensioenfonds uit de beleggingsopbrengsten dienen te komen omvat het beleggingsrisico zowel de kans dat de pensioentoezeggingen slechts deels of in het geheel niet nagekomen kunnen worden (solvabiliteitsrisico) en de kans dat er niet of slechts deels een toeslag kan worden toegekend (toeslagenrisico).

Bij de vaststelling van het beleggingsbeleid dient er rekening mee te worden gehouden dat wijzigingen in het beleid tegengestelde effecten kunnen hebben op het toeslagenrisico en het solvabiliteitsrisico. Het minimaliseren van het solvabiliteitsrisico leidt veelal tot een kleinere kans op toeslagverlening, terwijl het maximaliseren van de kans op toeslagverlening veelal leidt tot een verhoging van het solvabiliteitsrisico.

Uitbestedingsrisico

De uitvoering van het beleggingsbeleid is uitbesteed aan de vermogensbeheerder Northern Trust Global Investments Limited. Ter bescherming van de eigendomsrechten van het pensioenfonds van de door de vermogensbeheerder aangekochte aandelen en obligaties is de bewaarneming van deze (electronische) waardepapieren ondergebracht bij The Northern Trust Company, een juridisch separate partij.

Deze bewaarnemer verzorgt tevens de administratie, int de dividenden en rente en vraagt indien mogelijk de ingehouden dividendbelasting terug.

Verzekeringstechnisch risico

Het belangrijkste verzekeringstechnische risico is het overlijdensrisico (langeleven en kortleven). Voor de berekening van de voorziening pensioenverplichtingen wordt uitgegaan van de AG-Prognosetafel 2012-2062, waarbij voor de ervaringssterfte de ES-P2 factoren worden gebruikt. Het bestuur is van mening dat door de gekozen waarderingsgrondslagen het overlijdensrisico afdoende is afgedekt.

Matching- / renterisico

Het matching- / renterisico bestaat uit het niet gematcht zijn van de beleggingen en de voorziening pensioenverplichtingen in termen van rentevoet, rentetypische looptijden, liquiditeit en gevoeligheid voor ontwikkeling in prijspeil.

De duration van de belegging in obligaties bedraagt 6, terwijl die van de voorziening pensioenverplichtingen 14 bedraagt. Het pensioenfonds loopt hiermee een risico op de rentetypische looptijden. Bij een dalende rentevoet daalt de dekkingsgraad en bij een stijgende rentevoet wordt de dekkingsgraad hoger.

Het liquiditeitsrisico is te verwaarlozen aangezien de beleggingen iedere dag verhandelbaar zijn.

Kredietrisico

Ultimo 2013 bedraagt het herverzekeringsdeel technische voorzieningen 22.318 waarover het pensioenfonds een kredietrisico loopt ingeval van faillissement van de herverzekeraar. Het pensioenfonds heeft geen reden aan te nemen dat de herverzekeraar niet aan haar verplichtingen kan voldoen en heeft derhalve geen voorziening hiervoor getroffen.

Niet financiële risico's

De niet financiële risico's, waarvan het operationele risico het belangrijkste is, worden beheerst door een adequate administratieve organisatie en interne controle, het vier ogen principe, checks and balances en door het stellen van hoge kwaliteitseisen aan de kleine organisatie door opleiding en ervaring bij de werknemers.

Naarden, 26 mei 2014

Stichting Pensioenfonds Sagittarius
Het bestuur

Verslag van het verantwoordingsorgaan

Het bestuur van het pensioenfonds dient verantwoording af te leggen aan het verantwoordingsorgaan over het beleid en de wijze waarop het is uitgevoerd alsmede over de naleving van de principes voor goed pensioenfondsbestuur. Het verantwoordingsorgaan heeft de taak om hier een oordeel over te geven.

Het verantwoordingsorgaan bestaat uit drie leden van wie er twee gekozen worden uit de zittende leden in de deelnemersraad. Op 26 augustus 2013 is onze voorzitter Fabienne Bol, die benoemd werd door de werkgever en deze functie sedert 27 mei 2010 bekleedde, overleden. Fabienne was een kundig voorzitter en voor het verantwoordingsorgaan betekent haar verscheiden een groot verlies. Waar de huidige deelnemersraad per 1 juli 2014 zal opgaan in een nieuwe vorm van een verantwoordingsorgaan werd voor de tussentijd geen nieuwe voorzitter aangesteld.

In het kader van haar taakuitvoering is het verantwoordingsorgaan samen met de deelnemersraad gedurende 2013 twee maal in vergadering bijeen geweest. Tijdens de gezamenlijke vergadering die op 16 mei 2013 werd gehouden heeft het kennis genomen van het jaarverslag en de jaarrekening 2012. Tijdens de vergadering van 20 november 2013 werd de begroting doorgenomen en positief beoordeeld. In januari 2013 werd door het bestuur besloten om niet te korten in 2013.

Mede gezien de vele ontwikkelingen in pensioenregelgeving en de nog altijd zorgelijke financiële situatie in de markt en van het pensioenfonds, is er opnieuw afgesproken frequenter te communiceren tussen de verschillende organen.

Conclusie

Gezien de gegeven toelichting op het uitgevoerde beleid en de inhoud van de verstrekte documenten is het verantwoordingsorgaan van oordeel dat het bestuur van Stichting Pensioenfonds Sagittarius in 2013 de aan haar toebedeelde taken goed heeft uitgevoerd en dat het bestuur de principes voor goed pensioenfondsbestuur correct naleeft.

Naarden, 26 mei 2014

Stichting Pensioenfonds Sagittarius
Het verantwoordingsorgaan

Reactie van het bestuur

Het bestuur dankt het verantwoordingsorgaan voor haar oordeel.

Naarden, 26 mei 2014

Stichting Pensioenfonds Sagittarius
Het bestuur

Verslag van het intern toezicht

Het intern toezicht wordt uitgeoefend door alle bestuursleden met uitzondering van de voorzitter.

Het intern toezicht heeft de volgende taken:

- Het beoordelen van beleids- en bestuursprocedures en -processen en de checks en balances binnen het fonds
- Het beoordelen van de wijze waarop het fonds wordt aangestuurd
- Het beoordelen van de wijze waarop door het bestuur wordt omgegaan met de risico's op de langere termijn

Het intern toezicht zal haar verslag aan het verantwoordingsorgaan doen toekomen. Tevens heeft zij een aantal verbeterpunten aangegeven. Deze zullen in de bestuursvergaderingen worden besproken.

Naarden, 26 mei 2014

Stichting Pensioenfonds Sagittarius
Het intern toezicht

Balans per 31 december 2013

na resultaatbestemming

(alle bedragen in 1.000 euro)

	<i>toelichting</i>	2013	2012
Activa			
Beleggingen voor risico pensioenfonds	4	320.758	306.413
Herverzekeringsdeel technische voorzieningen	5	22.318	24.444
Vorderingen en overlopende activa	6	485	510
Liquide middelen	7	779	907
		<hr/>	<hr/>
Totaal activa		344.340	332.274
		<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
Passiva			
Algemene reserve	8	32.893	-148
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds	9	310.407	331.270
Overige technische voorzieningen	10	190	320
Schulden en overlopende passiva	11	850	832
		<hr/>	<hr/>
Totaal passiva		344.340	332.274
		<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
Dekkingsgraad		111,4%	100,0%

Staat van baten en lasten over 2013

(alle bedragen in 1.000 euro)

	<i>toelichting</i>	2013	2012
Baten			
Premiebijdragen (van werkgevers en werknemers)	13	2.230	2.243
Overgenomen pensioenverplichtingen	14	59	0
Beleggingsresultaten risico pensioenfonds	15	28.449	39.197
Overige baten	16	1.902	1.818
		<hr/>	<hr/>
Totaal baten		32.640	43.258
		<hr/>	<hr/>
Lasten			
<i>pensioenopbouw</i>	17	1.485	1.529
<i>toeslagverlening</i>	18	261	223
<i>intresttoevoeging voorziening pensioenverplichtingen</i>	19	1.125	5.150
<i>onttrekking uit voorziening voor pensioenuitkeringen</i>	20	-16.714	-16.681
<i>onttrekking uit voorziening voor pensioenuitvoeringskosten</i>	21	-533	-507
<i>toevoeging overgenomen pensioenverplichtingen</i>	22	65	0
<i>vrijval overgedragen pensioenverplichtingen</i>	23	-913	0
<i>wijziging marktrente</i>	24	-6.323	20.938
<i>wijziging sterfetafel</i>	25	0	3.379
<i>overige wijzigingen in de voorziening pensioenverplichtingen</i>	26	684	-472
		<hr/>	<hr/>
Totaal mutatie voorziening pensioenverplichtingen		-20.863	13.559
Mutatie herverzekeringsdeel technische voorzieningen	27	2.126	-472
Mutatie andere voorzieningen	28	0	-307
Overgedragen pensioenverplichtingen	29	828	0
Pensioenuitkeringen	30	16.851	17.039
Pensioenuitvoeringskosten	31	657	603
		<hr/>	<hr/>
Totaal lasten		-401	30.422
		<hr/>	<hr/>
Saldo van baten en lasten		33.041	12.836
		<hr/>	<hr/>

Het saldo van baten en lasten wordt overeenkomstig de statuten toegevoegd dan wel onttrokken aan de algemene reserve.

Kasstroomoverzicht over 2013

(alle bedragen in 1.000 euro)

	2013	2012
Kasstroom uit pensioenactiviteiten		
Ontvangen premies	2.230	2.243
Ontvangen FVP-bijdragen	40	60
Ontvangen waardeoverdrachten	59	0
Betaalde pensioenuitkeringen	-16.851	-17.039
Betaalde waardeoverdrachten	-828	0
Ontvangen uitkeringen herverzekering	1.732	1.759
Betaalde pensioenuitvoeringskosten	-657	-603
Mutatie vorderingen en schulden	43	529
Totaal kasstroom uit pensioenactiviteiten	-14.232	-13.051
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten		
Verkopen en aflossingen van beleggingen	75.482	67.885
Ontvangen directe beleggingsopbrengsten	10.210	10.851
Aankopen beleggingen	-67.632	-64.319
Betaalde kosten van vermogensbeheer	-301	-603
Mutatie vorderingen en schulden m.b.t. beleggingen	-96	13
Mutatie liquide middelen m.b.t. beleggingen	-3.559	-21
Totaal kasstroom uit beleggingsactiviteiten	14.104	13.806
Mutatie liquide middelen	-128	755

Actuariële analyse over 2013

(alle bedragen in 1.000 euro)

De actuariële analyse van het saldo van baten en lasten kan als volgt worden weergegeven:

	2013	2012
Resultaat op pensioenopbouw		
Beschikbaar voor pensioenopbouw	1.745	1.812
Benodigd voor pensioenopbouw	-1.485	-1.529
Vrijgevallen solvabiliteitstoelage	-255	-275
	<hr/>	<hr/>
	5	8
Resultaat op kosten		
Beschikbaar voor kosten	676	572
Gemaakte kosten	-657	-603
	<hr/>	<hr/>
	19	-31
Resultaat op intrest en toeslagverlening		
Beleggingsresultaten	28.449	39.197
Intresttoevoeging voorziening pensioenverplichtingen	-1.043	-4.745
Wijziging marktrente	6.094	-19.306
Resultaat op toeslagverlening	-11	-3
	<hr/>	<hr/>
	33.489	15.143
Overige resultaten		
Resultaat op waardeoverdrachten	79	0
Resultaat op sterfte	-846	269
Resultaat op invalidering en revalidering	-70	-7
Resultaat op uitkeringen	-6	-71
Resultaat op overige mutaties	79	60
Mutatie andere voorzieningen	0	307
Aanpassing sterftegrondslagen	0	-3.086
Overige baten	292	244
	<hr/>	<hr/>
	-472	-2.284
	<hr/>	<hr/>
Totaal saldo van baten en lasten	33.041	12.836

Toelichting algemeen

(alle bedragen in 1.000 euro)

1 Inleiding

Het fonds heeft tot doel uitvoering te geven aan de pensioenreglementen zoals die gelden en hebben gegolden voor de aangesloten ondernemingen. Dit betreft het nu en in de toekomst verstrekken van uitkeringen aan gepensioneerden en nabestaanden ter zake van ouderdom en overlijden. Tevens verstrekt het fonds uitkeringen aan arbeidsongeschikte deelnemers.

2 Overeenstemmingsverklaring

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen zoals deze per 1 januari 2008 zijn opgenomen in Titel 9 Boek 2 BW en met inachtneming van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving.

Het bestuur heeft op 26 mei 2014 de jaarrekening vastgesteld.

3 Grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling

(a) Algemeen

Beleggingen en pensioenverplichtingen worden gewaardeerd op actuele waarde. Overige activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij anders vermeld. Baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben.

(b) Verwerking van waardeveranderingen van beleggingen

Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen worden als beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen.

(c) Beleggingen

(c.1) Algemeen

In overeenstemming met de Pensioenwet worden beleggingen gewaardeerd op actuele waarde.

(c.2) Aandelen

De aandelen zijn gewaardeerd tegen de per balansdatum geldende beurskoersen.

(c.3) Vastrentende waarden

De vastrentende waarden zijn gewaardeerd tegen de per balansdatum geldende beurskoersen, inclusief lopende interest.

(c.4) Derivaten

Derivaten worden gewaardeerd op reële waarde, te weten de relevante marktnotering.

(d) Herverzekeringen

Ontvangen uitkeringen herverzekering worden verantwoord in de periode waarop de herverzekering betrekking heeft.

Voor het herverzekeringsdeel technische voorzieningen gelden dezelfde grondslagen als voor de voorziening pensioenverplichtingen (punt e.1).

(e) Technische voorzieningen

(e.1) Voorziening pensioenverplichtingen

De voorziening pensioenverplichtingen wordt gewaardeerd op actuele waarde (marktwaarde). De actuele waarde wordt bepaald op basis van de contante waarde van de op balansdatum opgebouwde nominale aanspraken.

Bij de berekening van de voorziening pensioenverplichtingen is uitgegaan van de op de balansdatum geldende pensioenreglementen en van de over de verstreken deelnemersjaren verworven aanspraken. Voor arbeidsongeschikten wordt tevens de toekomstige pensioenopbouw in de voorziening pensioenverplichtingen inbegrepen. Dit geldt niet voor langdurig zieken. Voor hen zijn uitsluitend de verworven aanspraken in de voorziening pensioenverplichtingen inbegrepen.

Bij de bepaling van de actuariële uitgangspunten wordt rekening gehouden met de voorzienbare trend in overlevingskansen.

De berekeningen zijn uitgevoerd op basis van de volgende actuariële grondslagen en veronderstellingen per 31 december 2013:

- Rekenrente: volgens de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur.
- Overlevingstafels: AG-Prognosetafel 2012-2062.
- Voor de ervaringssterfte vindt een correctie plaats op basis van de ES-P2 factoren.
- Voor de berekening van de voorziening pensioenverplichtingen voor nog niet ingegaan partnerpensioen wordt voor de regelingen waar het partnerpensioen volledig kan worden uitgeruild tot leeftijd 65 een partnerfrequentie gehanteerd van 100%.
Voor de regelingen waar het (vóór 2002) opgebouwde partnerpensioen niet kan worden uitgeruild en waarbij sprake is van het bepaalde partnersysteem wordt uitgegaan van de werkelijke burgerlijke staat.
Voor de regelingen waarbij sprake is van het onbepaalde partnersysteem en waarbij het (vóór 2002) opgebouwde partnerpensioen niet kan worden uitgeruild wordt tot leeftijd 65 uitgegaan van een partnerfrequentie van 90%.
Vanaf leeftijd 65 wordt voor alle regelingen de werkelijke burgerlijke staat gehanteerd.
- Voor partnerpensioen is aangenomen dat de partner 3 jaar jonger is dan de verzekerde man en 3 jaar ouder dan de verzekerde vrouw.
- Kostenopslag: 3% van de voorziening voor pensioenverplichtingen in verband toekomstige administratie- en excassokosten.
- Wezenopslag: 5% van de voorziening van het latent partnerpensioen van (gewezen) deelnemers.

(e.2) Overige technische voorzieningen

In 2006 is een bedrag gereserveerd voor de financiering van extra pensioenopbouw van een aantal deelnemers. Dit dient ter compensatie van het beëindigen van de pensioenopbouw in de Vroegpensioen Regeling. Jaarlijks valt een gedeelte van deze voorziening vrij ten gunste van het resultaat van het fonds.

Ultimo 2013 is de raming van de overige technische voorzieningen bijgesteld vanwege een stijging van de markttrente. Dit heeft geleid tot een afname van de overige technische voorzieningen.

(f) Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is conform de directe methode opgesteld. Dit houdt in dat alle ontvangsten en uitgaven ook als zodanig worden gepresenteerd. Onderscheid wordt gemaakt tussen kasstromen uit pensioenuitvoeringsactiviteiten en beleggingsactiviteiten.

Toelichting bij de balans per 31 december 2013

(alle bedragen in 1.000 euro)

4 Beleggingen voor risico pensioenfonds

Overzicht totale waarde per beleggingscategorie

2013	Aandelen	Vastrentende waarden	Totaal
Belegde waarden	116.060	196.376	312.436
Beleggingsdebiteuren	429	4.079	4.508
Liquide middelen	919	3.296	4.215
Beleggingscrediteuren	0	-401	-401
Stand per 31 december 2013	117.408	203.350	320.758

2012	Aandelen	Vastrentende waarden	Totaal
Belegde waarden	111.296	190.450	301.746
Beleggingsdebiteuren	257	4.693	4.950
Liquide middelen	576	80	656
Beleggingscrediteuren	0	-939	-939
Stand per 31 december 2012	112.129	194.284	306.413

Verloopoverzicht van de belegde waarden per beleggingscategorie

2013	Aandelen	Vastrentende waarden	Totaal
Stand per 1 januari 2013	111.296	190.450	301.746
Aankopen	4.881	62.751	67.632
Verkopen/aflossingen	-22.171	-53.311	-75.482
Herwaardering	22.054	-3.514	18.540
Stand per 31 december 2013	116.060	196.376	312.436

2012	Aandelen	Vastrentende waarden	Totaal
Stand per 1 januari 2012	100.365	175.998	276.363
Aankopen	6.324	57.995	64.319
Verkopen/aflossingen	-11.587	-56.298	-67.885
Herwaardering	16.194	12.755	28.949
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Stand per 31 december 2012	111.296	190.450	301.746
	<hr/>	<hr/>	<hr/>

Belegde waarden in aandelen

Alle aandelen betreffen aandelen in mature markets, zijn uitsluitend belegd in eurolanden en staan ter vrije beschikking. In de aandelen zijn geen posten inbegrepen die meer bedragen dan 5% van de totaal belegde waarden in aandelen. Ten slotte zijn alle aandelen beursgenoteerd.

In het onderstaande overzicht staan de belegde waarden in aandelen per land weergegeven:

	2013	2012
België	4.497	4.396
Duitsland	35.742	33.872
Finland	3.440	3.049
Frankrijk	37.932	36.941
Ierland	1.100	1.029
Italië	8.140	8.712
Nederland	10.612	9.633
Oostenrijk	1.025	1.130
Portugal	671	699
Spanje	12.723	11.613
Overige landen	178	222
	<hr/>	<hr/>
Totaal belegde waarden in aandelen	116.060	111.296
	<hr/>	<hr/>

Belegde waarden in vastrentende waarden

De vastrentende waarden betreffen uitsluitend beursgenoteerde staatsobligaties, zijn alleen belegd in eurolanden en staan ter vrije beschikking. In de vastrentende waarden is één post inbegrepen die meer bedraagt dan 5% van de totaal belegde waarden in vastrentende waarden. Het betreft een Italiaanse staatslening met een couponrente van 4,25% en een expiratedatum van 1 februari 2019. De belegde waarde van deze lening bedraagt ultimo 2013 11.249.

In het onderstaande overzicht staan de belegde waarden in vastrentende waarden naar land en credit rating weergegeven:

	2013	2012	Credit rating 2013	Credit rating 2012
Duitsland	44.341	39.339	AAA	AAA
Finland	3.268	2.761	AAA	AAA
Nederland	14.017	12.004	AAA	AAA
Oostenrijk	8.433	7.564	AAA	AA+
Frankrijk	50.547	43.709	AA+	AA+
België	13.722	11.744	AA	AA
Ierland	4.221	4.084	BBB+	BBB+
Italië	38.085	45.530	BBB+	BBB+
Spanje	16.872	19.557	BBB	BBB-
Portugal	2.870	4.158	BB	BB
Totaal belegde waarden in vastrentende waarden	196.376	190.450		

Belegde waarden in derivaten

De vermogensbeheerder maakt binnen het mandaat gebruik van futures op aandelen om kleine sommen geld efficiënt als aandelen te kunnen beleggen. Alle derivaten betreffen gekochte futures op de STOXX 50. De onderliggende waarde bedroeg ultimo 2013 1.274 (2012: 811). Omdat koersresultaten dagelijks worden verrekend is de balanswaarde ultimo boekjaar 0 (ultimo 2012: 0).

Beleggingsdebiteuren

	2013	2012
Lopende intrest	3.659	3.792
Nog af te wikkelen transacties	552	930
Lopende intrest nog af te wikkelen transacties	1	4
Te vorderen dividendbelasting	296	224
Stand per 31 december	4.508	4.950

Beleggingscrediteuren

	2013	2012
Nog af te wikkelen transacties	-398	-929
Lopende intrest nog af te wikkelen transacties	-3	-10
Stand per 31 december	-401	-939

5 Herverzekeringsdeel technische voorzieningen

Ultimo 2013 bedraagt het herverzekeringsdeel technische voorzieningen 22.318 waarover het pensioenfonds een kredietrisico loopt ingeval van faillissement van de verzekeraar. Het pensioenfonds heeft geen reden aan te nemen dat de herverzekeringsaanvrager niet aan haar verplichtingen kan voldoen en heeft derhalve geen voorziening hiervoor getroffen.

Het herverzekeringsdeel technische voorzieningen betreft een gesloten groep van uitsluitend nominale pensioenaanspraken van gewezen deelnemers en pensioenrechten van pensioengerechtigden.

De specificatie van het herverzekeringsdeel technische voorzieningen is als volgt:

	2013	2012
Stand per 1 januari	24.444	23.972
Intresttoevoeging	82	405
Onttrekking voor pensioenuitkeringen	-1.723	-1.748
Onttrekking voor pensioenuitvoeringskosten	-52	-52
Wijziging marktrente	-229	1.632
Wijziging sterftetafel	0	293
Overige mutaties	-204	-58
	<hr/>	<hr/>
Stand per 31 december	22.318	24.444
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

6 Vorderingen en overlopende activa

	2013	2012
Vordering uit hoofde van herverzekering	0	17
Te vorderen pensioenpremie	484	486
Overige vorderingen en overlopende activa	1	7
	<hr/>	<hr/>
Stand per 31 december	485	510
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd van minder dan één jaar.

7 Liquide middelen

Onder de liquide middelen worden opgenomen de tegoeden op bankrekeningen die onmiddellijk opeisbaar zijn.

8 Algemene reserve

	2013	2012
Stand per 1 januari	-148	-12.984
Uit bestemming saldo van baten en lasten	33.041	12.836
	<hr/>	<hr/>
Stand per 31 december	32.893	-148
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Het (minimaal) vereist eigen vermogen wordt uiteengezet onder de overige toelichtingen (punt 35).

9 Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds

Het mutatieoverzicht voor de voorziening pensioenverplichtingen is als volgt:

	2013	2012
Stand 1 januari	331.270	317.711
Pensioenopbouw	1.485	1.529
Toeslagverlening	261	223
Intresttoevoeging	1.125	5.150
Onttrekking voor pensioenuitkeringen	-16.714	-16.681
Onttrekking voor pensioenuitvoeringskosten	-533	-507
Overgenomen pensioenverplichtingen	65	0
Overgedragen pensioenverplichtingen	-913	0
Wijziging marktrente	-6.323	20.938
Wijziging sterftetafel	0	3.379
Overige wijzigingen	684	-472
	<hr/>	<hr/>
Stand 31 december	310.407	331.270
	<hr/>	<hr/>

Voor een toelichting op bovenstaande mutaties wordt verwezen naar de toelichting op de verschillende posten uit de staat van baten en lasten.

In het onderstaande overzicht staan zowel de aantallen als de voorziening voor pensioenverplichtingen per groep vermeld.

	Aantal		Voorziening	
	2013	2012	2013	2012
Deelnemers	347	376	12.326	15.417
Gewezen deelnemers	1.718	1.793	91.588	103.162
Pensioengerechtigden	1.400	1.343	206.493	212.691
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	3.465	3.512	310.407	331.270
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>

10 Overige technische voorzieningen

	2013	2012
Stand 1 januari	320	319
Bijstelling raming	-37	31
Onttrekkingen	-93	-30
	<hr/>	<hr/>
Stand 31 december	190	320
	<hr/>	<hr/>

De post overige technische voorzieningen is bedoeld ter financiering van extra pensioenopbouw van een aantal deelnemers.

Ultimo 2013 is de raming van de overige technische voorzieningen bijgesteld vanwege de wijziging in de marktrente. Dit heeft geleid tot een afname van de overige technische voorzieningen met een bedrag van 37.

Verder is de extra pensioenopbouw uit de overige technische voorzieningen vrijgevallen.

11 Schulden en overlopende passiva

	2013	2012
Loonbelasting en premies sociale verzekeringen	359	364
Omzetbelasting	388	348
Controlekosten	34	34
Vooruitontvangen pensioenpremie	0	17
Uitkeringen	0	1
Overige schulden	69	68
	<hr/>	<hr/>
	850	832
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Alle schulden hebben een resterende looptijd van minder dan één jaar.

12 Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Sinds 1991 werden door het pensioenfonds en haar rechtsvoorgangers door middel van koopsommen aan de verzekeraars Nationale-Nederlanden en Aegon aan een aantal gewezen deelnemers en pensioengerechtigden dezelfde toeslagen toegekend als aan de gewezen deelnemers en pensioengerechtigden van het pensioenfonds. Bij de verzekeraars zal de voorziening van deze gewezen deelnemers en pensioengerechtigden, waar het pensioenfonds geen enkele relatie mee heeft, in de orde van grootte van € 15 miljoen (2012: € 16 miljoen) liggen. Nationale-Nederlanden heeft aangegeven niet langer aan het toekennen van toeslagen mee te werken. Voor desbetreffende verzekerden wordt dan ook naar een andere oplossing gezocht.

Voor het pand van waaruit het pensioenbureau haar werkzaamheden verricht loopt een huur-overeenkomst die geldt tot en met 31 juli 2014 met een optie voor het pensioenfonds tot verlenging met een periode van 3 jaar.

Toelichting bij de staat van baten en lasten over 2013

(alle bedragen in 1.000 euro)

13 Premiebijdragen (van werkgevers en werknemers)

Premiebijdragen (van werkgevers en werknemers)

	2013	2012
Werkgeversgedeelte	1.904	1.900
Werknemersgedeelte	326	343
	<hr/>	<hr/>
	2.230	2.243
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Kostendeekkende premie

	2013	2012
Actuarieel benodigde premie	1.784	1.846
Kostenopslag	181	150
Solvabiliteitstoeslag	253	269
	<hr/>	<hr/>
	2.218	2.265
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Zowel bij de vaststelling van de kostendeekkende premie als bij de vaststelling van de premiebijdragen (van werkgevers en werknemers) wordt uitgegaan van de rentetermijnstructuur ultimo vorig boekjaar. De premiebijdragen zijn dan ook ongeveer gelijk aan de kostendeekkende premie.

14 Overgenomen pensioenverplichtingen

Overgenomen pensioenverplichtingen betreffen waardeoverdrachten van premievrije pensioen-aanspraken van deelnemers van de pensioenuitvoerder van de vorige werkgever naar ons pensioenfonds. Overgenomen pensioenverplichtingen worden aangewend voor de inkoop van extra pensioenaanspraken.

15 Beleggingsresultaten risico pensioenfonds

2013	Directe beleggings-opbrengsten	Indirecte beleggings-opbrengsten	Kosten van vermogens-beheer	Totaal
Aandelen	3.285	22.054	-112	25.227
Vastrentende waarden	6.920	-3.514	-189	3.217
Overige beleggingen	5	0	0	5
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	10.210	18.540	-301	28.449
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

2012	Directe beleggings- opbrengsten	Indirecte beleggings- opbrengsten	Kosten van vermogens- beheer	Totaal
Aandelen	3.491	16.194	-226	19.459
Vastrentende waarden	7.352	12.755	-377	19.730
Overige beleggingen	8	0	0	8
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	10.851	28.949	-603	39.197
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>

16 Overige baten

	2013	2012
FVP-bijdragen	40	60
Uitkeringen uit hoofde van herverzekering	1.732	1.759
Vrijval uit de overige technische voorzieningen	130	-1
	<hr/>	<hr/>
	1.902	1.818
	<hr/>	<hr/>

17 Pensioenopbouw

De pensioenopbouw is de contante waarde van de pensioenaanspraken die toegekend zijn in het boekjaar.

18 Toeslagverlening

De post toeslagverlening is gelijk aan de contante waarde van de feitelijk toegekende toeslag per 1 januari van het boekjaar. Voor de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden gold per 1 januari 2013 een toeslag van 0,0% (2012: 0,0%), met uitzondering van de deelnemers van de Rexel Nederland Regeling. Voor hen gold per 1 januari 2013 een toeslag van 1,55% (2012: 1,26%).

19 Intresttoevoeging voorziening pensioenverplichtingen

De voorziening pensioenverplichtingen is opererent met 0,351% (2012: 1,544%).

Het rentepercentage van 0,351 is gelijk aan de 1-jaarsrente uit de rentetermijnstructuur per 31 december 2012 zoals gepubliceerd op de website van DNB.

20 Onttrekking uit voorziening voor pensioenuitkeringen

Verwachte toekomstige pensioenuitkeringen worden vooraf actuariel berekend en opgenomen in de voorziening pensioenverplichtingen. De onder dit hoofd opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de financiering van de pensioenen in de verslagperiode.

21 Onttrekking uit voorziening voor pensioenuitvoeringskosten

Jaarlijks valt 3% van de uitkeringen vrij uit de voorziening pensioenverplichtingen ten behoeve van pensioenuitvoeringskosten (excassokosten).

22 Toevoeging overgenomen pensioenverplichtingen

De toevoeging aan de voorziening pensioenverplichtingen uit hoofde van overgenomen pensioenverplichtingen is gelijk aan de contante waarde van de pensioenaanspraken die zijn toegekend in het boekjaar.

23 Vrijval overgedragen pensioenverplichtingen

De vrijval uit de voorziening pensioenverplichtingen uit hoofde van overgedragen pensioenverplichtingen is gelijk aan de contante waarde van de pensioenaanspraken die uit hoofde van uitgaande waardeoverdrachten zijn overgedragen in het boekjaar.

24 Wijziging marktrente

Jaarlijks wordt per 31 december de marktwaarde van de technische voorzieningen herrekend door toepassing van de actuele rentetermijnstructuur. Het effect van de verandering van de rentetermijnstructuur wordt verantwoord onder het hoofd wijziging marktrente.

25 Wijziging sterftetafel

Per 31 december 2012 is bij de vaststelling van de voorziening pensioenverplichtingen uitgegaan van de AG-Prognosetafel 2012-2062. Tot 31 december 2012 werd de AG-Prognosetafel 2010-2060 gehanteerd. In 2013 heeft er geen wijziging van de gehanteerde sterftetafel plaatsgevonden.

26 Overige wijzigingen in de voorziening pensioenverplichtingen

	2013	2012
Sterfte	702	-305
Afkopen	-108	-262
Arbeidsongeschiktheid	150	79
Overige mutaties	-60	16
	<hr/>	<hr/>
	684	-472
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

27 Mutatie herverzekeringsdeel technische voorzieningen

Het herverzekeringsdeel technische voorzieningen is afgenomen van 24.444 ultimo 2012 naar 22.318 ultimo 2013, een afname derhalve van 2.126. In 2012 nam het herverzekeringsdeel technische voorzieningen toe van 23.972 naar 24.444, een toename van 472.

28 Mutatie andere voorzieningen

In het jaar 2011 is een voorziening van 307 gevormd voor de BTW over het vermogensbeheer van de buitenlandse vermogensbeheerder over de jaren vanaf 2006 tot en met 2011. Als gevolg van een uitspraak van het Europese Hof is dit bedrag in het jaar 2012 overgeboekt naar de schulden en overlopende passiva.

29 Overgedragen pensioenverplichtingen

Overgedragen pensioenverplichtingen betreffen waardeoverdrachten van premievrije pensioen-aanspraken van gewezen deelnemers van ons pensioenfonds naar de pensioenuitvoerder van de nieuwe werkgever.

30 Pensioenuitkeringen

	2013	2012
Ouderdoms- en vroegpensioen	12.160	12.201
Partnerpensioen	4.481	4.452
Wezenpensioen	12	11
Invaliditeitspensioen	76	92
Afkopen	114	260
Overlijdensuitkering	8	23
	<hr/>	<hr/>
	16.851	17.039
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

31 Pensioenuitvoeringskosten

	2013	2012
Personeelskosten	259	247
Bestuurskosten	159	142
Huur	31	30
Kantoorkosten	26	19
Controlekosten accountant	31	29
Actuaris	14	21
Overige advieskosten	0	2
Contributies en heffingen toezichhouders	35	26
Uitkeringsadministratie	34	32
Deelnemersadministratie	44	31
Overige	24	24
	<hr/>	<hr/>
	657	603
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Overeenkomstig artikel 96 van de Pensioenwet wordt vermeld dat het pensioenfonds in het afgelopen jaar geen dwangsommen en boetes zijn opgelegd.

Overige toelichtingen

(alle bedragen in 1.000 euro)

32 Aantal personeelsleden

Bij het fonds waren in 2013 gemiddeld 3,0 (2012: 3,0) werknemers in dienst. In fte's bedroeg het aantal werknemers in 2013 gemiddeld 2,3 (2012: 2,3).

Personeelskosten

	2013	2012
Salarissen	178	171
Belastingen en sociale lasten	22	13
Pensioenlasten	49	43
Overige personeelskosten	10	20
	<hr/>	<hr/>
	259	247
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

33 Verbonden partijen

Als verbonden partijen kunnen worden aangemerkt: Hagemeyer N.V., Rexel S.A., de hierbij aangesloten ondernemingen en de bestuurders.

Beleggingen in aandelen in verbonden partijen zijn niet toegestaan tenzij geen directe invloed is op het aantal te houden aandelen, doordat belegd wordt in een index waar deze aandelen in opgenomen zijn.

Met de aangesloten ondernemingen zijn uitvoeringsovereenkomsten afgesloten. Voor een nadere uiteenzetting hiervan wordt verwezen naar de overige gegevens.

Inzake de beloning van de bestuurders wordt verwezen naar punt 34 (bezoldiging bestuurders).

34 Bezoldiging bestuurders

De bezoldiging voor de bestuurders tezamen bedraagt 65 (2012: 53). Er zijn geen garanties en leningen verstrekt aan de bestuurders.

35 Solvabiliteit

	2013	2012
Aanwezig vermogen	321.172	306.998
Af: technische voorzieningen	288.279	307.146
	<hr/>	<hr/>
Eigen vermogen	32.893	-148
Af: vereist eigen vermogen	41.734	43.638
	<hr/>	<hr/>
Vrij vermogen	-8.841	-43.786
Minimaal vereist eigen vermogen	12.108	12.900
Dekkingsgraad	111,4%	100,0%

Bij de vaststelling van het vereist eigen vermogen van 41.734 is uitgegaan van de zogenaamde standaardmethode. Volgens deze methode zijn de volgende benodigde buffers bepaald:

Benodigde buffers

	2013	2012
Renterisico (S1)	16.495	16.508
Zakelijke waarden risico (S2)	30.251	32.098
Valutarisico (S3)	0	0
Commodities risico (S4)	0	0
Kredietrisico (S5)	1.658	3.435
Verzekeringstechnisch risico (S6)	7.264	7.731
Liquiditeitsrisico (S7)	0	0
Concentratierisico (S8)	0	0
Operationeel risico (S9)	0	0

Als het eigen vermogen lager is dan het minimaal vereist eigen vermogen bevindt het fonds zich in een situatie van dekkingstekort. Indien het eigen vermogen lager is dan het vereist eigen vermogen, maar wel ten minste gelijk is aan het minimaal vereist eigen vermogen, bevindt het fonds zich in een situatie van reservetekort.

Aangezien het eigen vermogen ultimo 2013 minder bedraagt dan het vereist eigen vermogen, maar meer dan het minimaal vereist eigen vermogen, is ultimo 2013 sprake van een reservetekort. Ultimo 2012 was sprake van een dekkingstekort.

Voor de berekening van het vereist eigen vermogen wordt gebruik gemaakt van de standaardmethode.

Overige gegevens

Bestemming saldo baten en lasten

Het saldo van de staat van baten en lasten wordt overeenkomstig de statuten toegevoegd dan wel onttrokken aan de algemene reserve.

Uitvoeringsovereenkomst

Tussen het pensioenfonds en de aangesloten ondernemingen zijn per 1 januari 2014 nieuwe uitvoeringsovereenkomsten gesloten. Inzake de premiebetaling is het volgende geregeld in de uitvoeringsovereenkomsten:

Voor de deelnemers aan de Rexel Nederland Regeling wordt door de aangesloten onderneming over de jaren 2014 tot en met 2016 een vaste doorsneepremie van 33,6% over de pensioengrondslag betaald. Deze premie bestaat uit de premie die actuariael nodig is voor de opbouw van de pensioenverplichtingen in dat jaar, vermeerderd met een opslag die nodig is voor het in stand houden van het vereist eigen vermogen en de uitvoeringskosten van het pensioenfonds. De premie is berekend aan de hand van een vaste rekenrente van 2,1%. De deelnemer is een eigen bijdrage verschuldigd waarvan de hoogte wordt vastgesteld door de aangesloten onderneming. Deze eigen bijdrage wordt in twaalf maandelijkse termijnen op het salaris van de deelnemer ingehouden. Als in enig jaar de premie minder bedraagt dan de kostendeekkende premie zal de opbouw in dat jaar worden verlaagd.

Voor de deelnemers aan de Hagemeyer Regeling wordt door de aangesloten ondernemingen de kostendeekkende premie betaald. De kostendeekkende premie wordt berekend conform de wettelijke eisen en bestaat uit de premie die actuariael nodig is voor de opbouw van de pensioenverplichtingen in dat jaar, vermeerderd met een opslag die nodig is voor het in stand houden van het vereist eigen vermogen en de uitvoeringskosten van het pensioenfonds. De premie wordt berekend met behulp van de jaarlijks door De Nederlandsche Bank per 31 december voorafgaand aan het betreffende jaar vastgestelde rentetermijnstructuur. De deelnemer is geen eigen bijdrage verschuldigd, tenzij uitdrukkelijk met de aangesloten onderneming anders is overeengekomen.

In de uitvoeringsovereenkomsten worden verder afspraken gemaakt omtrent de volgende zaken:

- betalingsverplichtingen en betalingsvoorbehoud van de werkgever;
- informatieverstrekking door de werkgever;
- opstellen en wijzigen van de pensioenreglementen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Met ingang van 1 januari 2014 heeft Rexel Nederland B.V. de pensioenregeling voor alle werknemers van Rexel Nederland B.V. bij het fonds ondergebracht. Vóór die datum was een deel van de werknemers ondergebracht bij Stichting Pensioenfonds voor de Nederlandse Groothandel.

Met ingang van 1 januari 2014 zijn de pensioenregelingen van de deelnemers in de Rexel Nederland Regeling en in de Hagemeyer Regeling gewijzigd.

De Rexel Nederland Regeling is gewijzigd in een collectief beschikbare premieregeling, waarvoor de premie voor drie jaar is vastgesteld. Indien in enig jaar de premie minder bedraagt dan benodigd, met inachtneming van de reserve pensioenpremie, dan zal de opbouw in dat jaar worden verlaagd. De opbouw van ouderdomspensioen is verlaagd van 2,25% naar 1,75% en de pensioenrichtleeftijd is verhoogd van 65 naar 67 jaar. In plaats van partnerpensioen op risicobasis vindt opbouw van partnerpensioen plaats ter grootte van 70% van het ouderdomspensioen. De toeslagverlening, tot 1 januari 2014 een onvoorwaardelijke toeslag op basis van de loonindex, is gewijzigd in een voorwaardelijke toeslag van maximaal de prijsindex.

De Hagemeyer Regeling is aangepast in verband met de invoering van Wet verhoging AOW- en pensioenrichtleeftijd. De jaarlijks opbouwpercentage is gewijzigd in 2,15% over de volledige pensioengrondslag, in plaats van 2,25% tot een bepaalde pensioengrondslag en 2,00% daarboven. De pensioenrichtleeftijd is verhoogd van 65 naar 67 jaar. De verzekering van arbeidsongeschiktheids- pensioen en tijdelijk partnerpensioen bij het fonds is vervallen. De werkgever heeft deze verzekeringen ondergebracht bij een verzekeraar. De extra opbouw ter compensatie van het vervallen van de Vroegpensioen Regeling is beëindigd. Als gevolg hiervan vallen de overige technische voorzieningen per 1 januari 2014 vrij.

Per 1 januari 2014 is geen toeslag verleend op de pensioenaanspraken en pensioenrechten.

Het bestuur heeft op 12 februari 2014 een evaluatie van het herstelplan bij De Nederlandsche Bank ingediend. Omdat de dekkinggraad ultimo 2013 hoger was dan het minimaal vereist eigen vermogen, zijn de pensioenen per 1 april 2014 niet verlaagd.

Actuariële verklaring

Opdracht

Door Stichting Pensioenfonds Sagittarius te Naarden is aan Milliman Pensioenen v.o.f. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2013.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds.

Voor de toetsing van de fondsmiddelen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materiële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeel van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet.

De door het pensioenfonds verstrekte administratieve basisgegevens en de bevindingen van de accountant ten aanzien hiervan zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt voor mijn beoordelingswerkzaamheden heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht:

- heb ik ondermeer onderzocht of de technische voorzieningen, het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen toereikend zijn vastgesteld, en
- heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten. Ik heb mij een oordeel gevormd over de waarschijnlijkheid waarmee het pensioenfonds de tot balansdatum aangevane verplichtingen kan nakomen, mede in aanmerking nemend het financieel beleid van het pensioenfonds.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Actuariel Genootschap geldende normen en gebruiken, en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

De technische voorzieningen zijn, overeenkomstig de beschreven berekeningregels en uitgangspunten, als geheel gezien, toereikend vastgesteld.

Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum hoger dan het wettelijk minimaal vereist eigen vermogen en lager dan het vereist eigen vermogen.

Gemeten naar de wettelijke maatstaf is ten aanzien van de verplichtingen, aangevane tot balansdatum, sprake van een reservetekort.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet met uitzondering van artikel 132; het pensioenfonds beschikt niet over het vereist eigen vermogen.

De vermogenspositie van Stichting Pensioenfonds Sagittarius is naar mijn mening niet voldoende, vanwege een reservetekort.

Amsterdam, 26 mei 2014

drs. R.K. Sagoenie AAG

verbonden aan Milliman Pensioenen v.o.f.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van Stichting Pensioenfonds Sagittarius

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2013 van Stichting Pensioenfonds Sagittarius te Naarden gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2013 en de staat van baten en lasten over 2013 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van het pensioenfonds is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het bestuursverslag, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW), met inachtneming van het bepaalde in artikel 146 Pensioenwet. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van het pensioenfonds. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van het pensioenfonds gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Pensioenfonds Sagittarius per 31 december 2013 en van het resultaat over 2013 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW, met inachtneming van het bepaalde in artikel 146 Pensioenwet.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Den Haag, 26 mei 2014

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. S.B. Spiessens RA